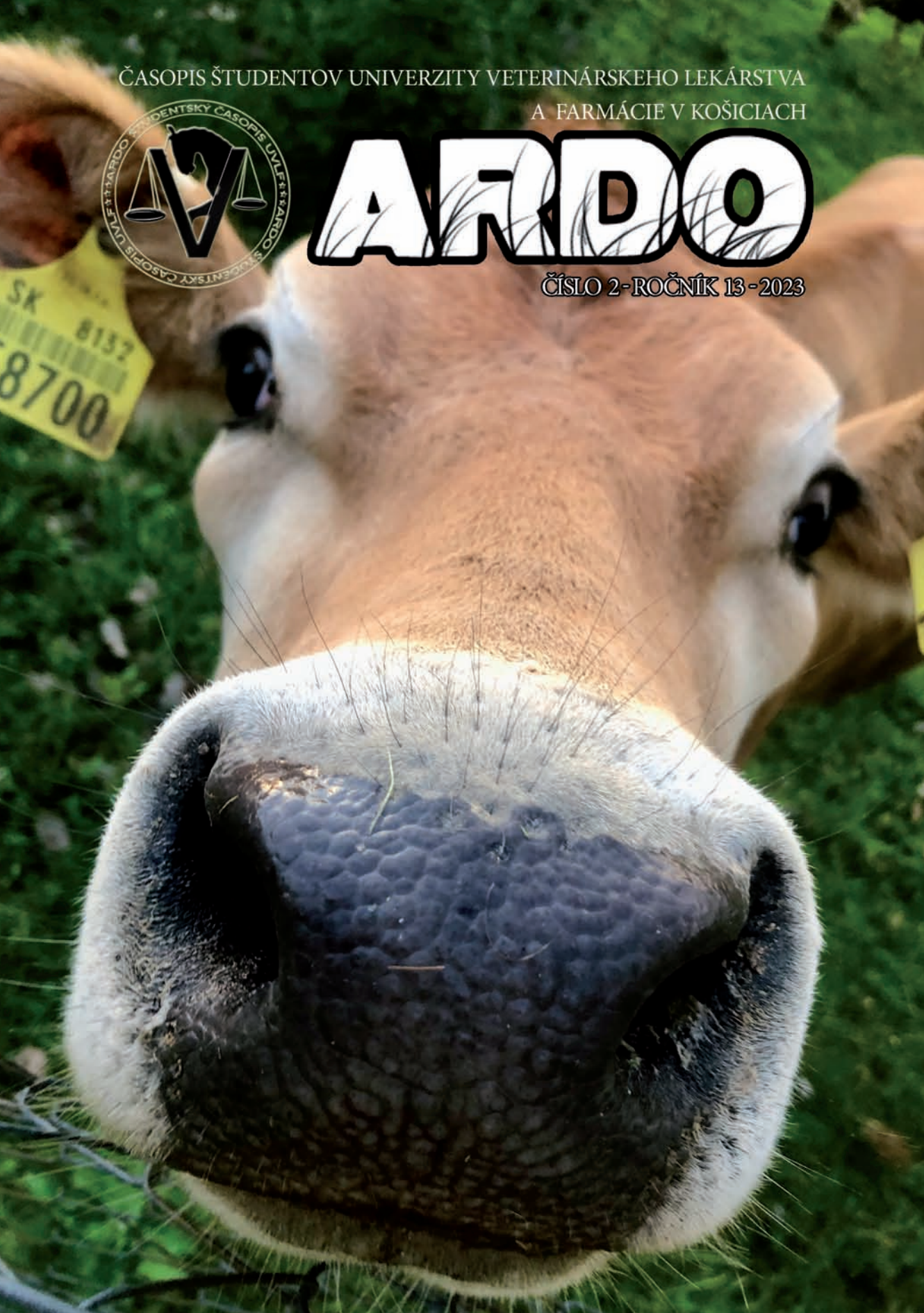

ČASOPIS ŠTUDENTOV UNIVERZITY VETERINÁRSKEHO LEKÁRSTVA
A FARMÁCIE V KOŠICIACH

ARDO

ČÍSLO 2 - ROČNÍK 13 - 2023

OBSAH

Prečo som sa vrátila z Austrálie späť na Slovensko	2
Mesačná stáž na klinike Medipet	6
Veterinárni akupunktúra – neurofyziologie a mechanismus účinku	8
„Welcome to Hel“ or the town where injured seals are saved	10
Cestovateľský denník	15
Rozšírené možnosti mimoškolského vzdelávania, alebo “posuňme veterinu na vyšší level”	18
Falconry Hospital of Abu Dhabi: A Veterinary Student’s internship Journey	19
Niekedy stačí len 20 minút	22
Uvítací piknik 2023	23
Tajnička	24

Milí čitatelia,

zimný semester sa pomaly ale isto blíži ku koncu a my vám opäť prinášame nové číslo vášho obľúbeného študentského časopisu, ktoré je plné skvelých článkov a rozhovorov. Tentokrát ale nezostávame len na Slovensku. V tomto vydaní sa s nami môžete na chvíľu preniesť do Talianskych Dolomitov, do záchrannej stanice pre tulene na severe Poľska ale aj k protinožcom do Austrálie. Verím, že každý z vás si tu príde na svoje a nájde článok čo ho zaujme. V mene celej redakcie vám prajem príjemné čítanie.

Júlia Václaviková

PREČO SOM SA VRÁTILA Z AUSTRÁLIE SPÄŤ NA SLOVENSKO

Kamila Takacs Zacharová alebo Kami, ako ju v skupine všetci familiárne voláme, je momentálne študentkou piateho ročníka odboru všeobecné veterinárske lekárstvo. Jej cesta po skončení strednej školy však nevedla hneď na univerzitu ako to bolo u väčšiny z nás. Preto sme sa rozhodli, ju trochu vyspovedať.

Ako by si sa nám na začiatok predstavila?

Som študentkou všeobecného veterinárskeho lekárstva na UVLF v Košiciach a tento semester som začala 5. ročník. Mimo toho som zástupkyňou Worldwide veterinary service pre študentov UVLF na Slovensku. Pred začatím štúdia som študovala na Strednej odbornej škole veterinárnej v Košiciach – Barci a taktiež v Austrálii, kde som získala certifikát ako veterinárny asistent.

Po ukončení strednej školy si sa rozhodla odcestovať do Austrálie. Čo ťa k tomu viedlo?

V tom čase som mala 18 – 19 rokov a veľmi in-

tenzívne som rozmyšľala nad svojou budúcnosťou. Mám pocit, že som nebola plne pripravená, hlavne mentálne, na štúdium na univerzite. Ak by som vtedy začala študovať, asi by mi to dlho nevydržalo a časom by som to vzdala, nakoľko túžba cestovať a objavovať svet bola silnejšia. Ísť do Austrálie bol môj sen, tak som si povedala, že si ho idem splniť.

Počas strednej školy som cez letné prázdniny brigádovala v ZOO Košice. Taktiež som tam istú dobu po ukončení štúdia pracovala s opičkami, tučniakmi a tuleňmi. Nakoľko som vedela, že

pôjdem do Austrálie, prihlášku na univerzitu som si ani nepodávala. Všetci učiteľia, ale aj rodičia a okolie boli zhrození, že si ničím budúcnosť, pretože nebudem mať vysokoškolské vzdelanie. Na Austrálii ma lákali najmä klokany a koaly, ktoré tam žijú vo voľnej prírode. Taktiež aj to, že sa tam rozpráva po anglicky, je tam teplo, slnko, pláže, palmy – čo viac si človek môže priať?

Strávila si tam skoro 3 roky. Čomu si sa venovala?

Spočiatku som navštevovala kurz anglického jazyka, nakoľko som plánovala v Austrálii študovať a pociťovala som isté nedostatky. Neskôr som sa prihlásila na školu, kde som študovala veterinárne ošetrovatelstvo. Ide o certifikát, ktorý je potrebný aby človek mohol v Austrálii pracovať ako veterinárny asistent. To, že som mala absolvovanú strednú odbornú školu veterinárnu ich vôbec nezaujímalo. Keď som odchádzala zo Slovenska, myslela som si že sa už nevrátim, tak som sa snažila získať austrálske vzdelanie aby som tam mohla pracovať a žiť dlhodobo.

Počas štúdia som mala možnosť získať praktické skúsenosti na niekoľkých veterinárnych klinikách. Dve z nich boli zamerané na všeobecnú prax malých zvierat a ďalšia bola špecializované centrum pre liečbu rakoviny. Mimo toho som chodila dobrovoľničiť do jednej z najväčších austrálskych veterinárnych nemocníc, kde som v priebehu roka a pol chodila takmer každú sobotu. Bola to veterinárna nemocnica spojená s útulkom. Veľmi sa mi tam páčilo, nakoľko dávali zvieratá dokopy po zdravotnej stránke a zároveň ich aj trénovali, a dokázali im nájsť nový milujúci domov. To všetko pod jednou strechou.

Samozrejme, popri štúdiu treba aj pracovať, pretože náklady na život sú veľmi vysoké a certifikát sa tiež sám nezaplatí. Nájsť si prácu v Austrálii bez akýchkoľvek skúseností a referencií priamo z Austrálie je veľmi náročné a človek musí mať aj viacero zamestnaní naraz. Nehanbím sa povedať, že som sa popri štúdiu živila upratovaním. Je to lukratívne a flexibilné zamestnanie, čo je počas štúdia dôležité. Mojou druhou prácou bol petsitting. Strážila som a venčila zvieratká v čase neprítomnosti ich majiteľov. Spočiatku ich bolo len pár, ku koncu som už nestíhala.

Čím si tá krajina získala najviac a naopak čo považuješ za najväčšie nedostatky?

Určite si ma získala svojimi rozmanitými krásami. V Austrálii je tak nádherná príroda, že sa to slovami ani nedá opísať. Taktiež sú tam veľmi milí a priateľskí ľudia, veterinárna medicína je na veľmi vysokej úrovni a možnosti postgraduálneho vzdelávania sú taktiež viac než zaujímavé. Nevýhodou je, že neuznávajú veterinárne vzdelanie získané v Európskej únii. Získať tam pracovnú licenciu ako veterinárny lekár študovaný u nás je finančne aj časovo náročné a to ani nehovorím o rozdielových skúškach. Mimo toho je veľkou nevýhodou aj diaľka. Najkratší let trvá 21 hodín, čo je dosť vyčerpávajúce. Kvôli tejto diaľke sme s partnerom za 3 roky neboli ani raz doma. Ak tam niekto žije dlhodobo, zvykne chodiť späť domov približne raz za 5 rokov, nakoľko je to aj finančne veľmi náročné.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu vrátiť sa späť na Slovensko študovať veterinárske lekárstvo?

Po určitej dobe štúdia a získavania skúseností ako veterinárny asistent som nadobudla pocit,

že by som chcela vedieť viac. Postupne sa blížil koniec môjho štúdia a rozmýšľala som čo ďalej. V Austrálii sa veterinárne sestry dokážu špecializovať napr. v oblasti chirurgie, pohotovostnej medicíny atď. Počas praxe ma bavilo asistovať počas operácií, tak som začala intenzívnejšie premýšľať nad špecializáciou v tomto odbore. Ale začala som sa pohrávať aj s myšlienkou, že by som predsa len mohla dať šancu veterinárnej medicíne.

Spočiatku som vyhľadávala školy v Austrálii, avšak po zistení, že ako medzinárodný študent by som si musela pripraviť približne 350 000 austrálskych dolárov na 7 rokov štúdia, ma táto myšlienka veľmi rýchlo prešla a začala som sa pripravovať na prijímacie konanie na UVLF. Poznám veľa zahraničných študentov, ktorí majú takéto vysoké študentské pôžičky a v živote im to spôsobuje dosť veľký stres. Na Slovensku máme štúdium zadarmo a ukončiť ho na škole, ktorá má akreditáciu v celej Európskej únii a Anglicku bez akéhokoľvek dlhu, ktorý by som splácala do

konca života je niečo, čo by sme si mali vážiť. Je to niečo čo nám mnohí zahraniční študenti závidia. Taktiež študovať v materinskom jazyku je veľká výhoda.

Si slovenská zástupkyňa organizácie WVS. Prezrad' nám o činnosti tejto organizácie viac.

WVS je charitatívna organizácia, ktorá zabezpečuje zdravotnú starostlivosť zvieratám v oblastiach, kde si ju ľudia častokrát nemôžu dovoliť. Ide predovšetkým o krajiny Ázie a Afriky. Dané zvieratá buď prinesie majiteľ alebo sú priamo odchytené z ulice. Ošetrovanie takýchto zvierat (vakcinácie, kastrácia, terapia rán a zlomenín) hradí WVS z príspevkov, ktoré vyzbierajú v spolupráci s rôznymi organizáciami a ľuďmi. Mimo toho ponúkajú tréningové kurzy v oblasti chirurgie, ktorých sa môžu zúčastniť už študenti 5. a 6. ročníka. Konajú sa predovšetkým v Thajsku a Indii.

WVS má sesterskú organizáciu Mission Rabies, ktorá poskytuje možnosť zúčastniť sa masívnych vakcinačných kampaní proti besnote, ktoré sa

uskutočňujú tiež v Afrike a Ázii. V krajinách kde sa vyskytuje veľa ľudských úmrtí na toto ochorenie práve po pohryzní infikovaným psom.

V novembri sa chystáš na charitatívny beh v spolupráci s WVS. Trénuješ?

Áno, ide o 5 km beh v Londýne, na ktorom sa budeme snažiť vyzbierať financie pre WVS, aby mohli ďalej pokračovať v tom čo robia. Nemyslím si, že to bude veľmi vysoká suma, ale každé euro pomôže. Priznám sa, že počas leta som trénovala častejšie a s väčšou chuťou aj s mojím psíkom Aronom. Počas týždňa vstávam o 5:30 aby som stihla tréning a následne byť o 8:00 v škole. Zvykla som behávať vonku, ale odkedy sa rapídne ochladilo, behám už len doma na páse. Nakoľko som pred nedávnom absolvovala podobný beh v Lisabone, verím že to pôjde hladko.

Môže sa každý študent veteríny stať súčasťou WVS?

V podstate áno, nie sú tam žiadne limity. Len to musí byť človek, ktorý je zodpovedný, chce sa angažovať v reprezentácii a musí vedieť po anglicky aby vedel komunikovať s vedením. Treba sledovať ich stránky a prihlásiť sa keď budú niekoho hľadať.

Prednedávnom si sa zúčastnila 28. FECAVA a 48. WSAVA kongresu, ktorý sa konal v Lisabone. Ako hodnotíš túto skúsenosť?

Prvotne som bola nadšená už len z toho, že ma vôbec vybrali a získala som štipendium od organizácie FECAVA, a tak som mohla ako 1 z 10 študentov z celej Európy reprezentovať Slovensko a UVLF na kongrese v Lisabone. Boli tam veľmi zaujímavé prednášky z oblasti veterinárnej onkológie, chirurgie a infekčných chorôb. Taktiež som mala možnosť osobne sa zoznámiť s reprezentantmi organizácie FECAVA, WSAVA a dokonca som stretla aj doktora Luka Gamblea, ktorý je zakladateľom organizácie WVS a Mission Rabies. Posledný deň kongresu sa konala akcia Fun Run, ktorej som sa zúčastnila. Išlo o charitatívny 5 km beh, pri ktorom sa vyzbierali financie, ktoré budú využité na vakcináciu zvierat proti besnote v krajinách Afriky.

Čo predchádzalo tvojej ceste do Portugalska na kongres?

Poslala som si prihlášku na štipendium a čakala na odpoveď. V júli mi oznámili, že ma vybrali a môžem ísť na kongres. Ostalo už len nájsť uby-

tovanie, letenky, oznámiť to univerzite a mohla som ísť.

Čo by si poradila mladým ľuďom, ktorí sa rozhodnú ísť študovať veterínu?

Veterinárna medicína je pekný, ale zároveň ťažký odbor. Ak si nie ste na 100 percent istí, pokojne si dajte rok po strednej škole pauzu. Nenechajte sa dotlačiť svojim okolím do štúdia na vysokej škole. Choďte, objavujte svet, zistíte čo vás baví a napíňa. Keď si budete istí, že práve táto škola vám umožní robiť vaše vysnívané povolanie, choďte do toho s nadšením, odhodlaním zložiť možné aj nemožné a hlavne verte sami v seba. Neverte hlúpostiam, ktoré hovoria ostatní. Štúdium je náročné, ale dá sa zvládnuť, keď má človek dostatočnú motiváciu a nikdy sa nevzdá. Pokiaľ máte na Kami nejaké otázky, neváhajte ju kontaktovať prostredníctvom jej sociálnych sietí.

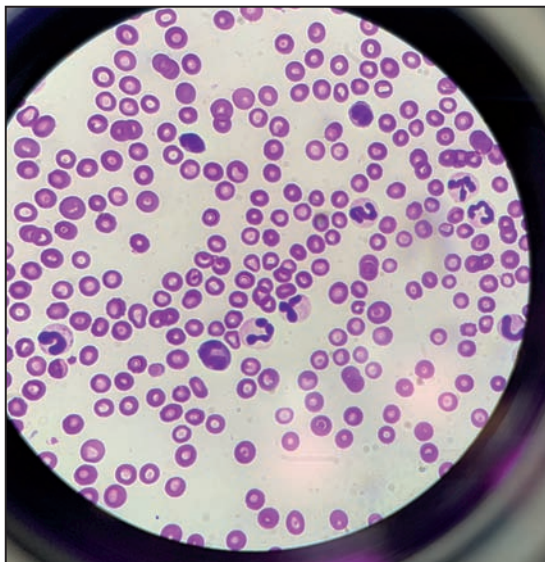
Júlia Václaviková

MESAČNÁ STÁŽ NA KLINIKE MEDIPET

Ahojte milí čitatelia!

Dnes by som Vám chcela porozprávať o mojej mesačnej stáži na klinike Medipet v Českej republike a motivovať Vás, aby ste sa nebáli ísť do podobných výziev, ako je Erasmus, dobrovoľné stáže a praxe či už platené alebo neplatené.

Musím povedať, že tento rok som stáž cielene nehľadala. Som z odbornej veterinárnej školy v Nitre, kde sme sa sem-tam na prax dostali aj do veterinárnej ambulancie. Už počas strednej školy som aktívne sama vyhľadávala praxe na klinikách alebo všade tam, kde boli zvieratá a dalo sa tam niečo naučiť. Po prvom ročníku na univerzite som si povedala, že najprv skúšky až potom aktivity mimo školy. Ale keď mi návrh praxe padol tak povediac sám z neba, bolo to treba vyskúšať. Veterinárnu kliniku Medipet som na sociálnych sieťach sledovala už od čias pandémie, kedy (ale aj teraz) usporadúvali webináre – večerná škola Medipet na rôzne témy určené pre širokú verejnosť, chovateľov a veterinárov. A raz prišiel e-mail, ktorý oznamoval ďalšiu prednášku a dodatočne v ňom písali, že kto má záujem o stáž či brigádu nech sa neváha ozvať, poslať životopis a oni sa ozvú. Pre mňa bolo niečo takéto ako znak z neba a ihneď som začala riešiť, či by to bolo možné. Poslala som životopis a čakala na odpoveď, ktorá na moje potešenie znela: „radi vás privítame na našej klinike v danom termíne.“

A tak začal kolotoč vybavovania vecí, aby som mohla vycestovať. V mojich predstavách som do Čiech odchádzala s hotovými skúškami, čo sa žiaľ nepodarilo a mne ostala visieť s otáznikom zoológia a chémia, čo ma úprimne trochu desilo po celý čas stáže. Ak sa niekto vydáte v mojich šľapajach verte, že dve veci sú značne komplikované. Po prvé nájsť ubytovanie na mesiac až dva za výhodnú cenu a po druhé tam vôbec docestovať ak nejete autom. Ale nič nie je nemožné a ja vám odporúčam ubytovanie hľadať

na Facebookovej skupine Ubytovanie Zlín, kde vám často radi ponúknu ubytovanie vo voľných študentských bytoch. Mojím domovom sa na mesiac stali Južné Svahy, odkiaľ som každý deň cestovala 35 minút MHD číslo 8 a následne vystúpila pri Baťovej nemocnici, odkiaľ som za 5-10 minút bola na klinike a žila svoj sen.

Aj keď nájsť kliniku v prvý deň mi dalo trochu zabrať, všetko dobre dopadlo a ja som vstupovala do krásnych priestorov čakárne s usmievavou pani recepčnou, ktorá ma už čakala. Na začiatok ma čakalo zoznámenie sa s personálom kliniky a fungovaním celého pracoviska. Od začiatku boli všetci milí a nápomocní vo všetkom, čo bolo treba. Samozrejme sme museli absolvovať aj papierovačky a zároveň sa dohodli, čo všetko za daný čas chcem vidieť a naučiť sa zároveň, a čo odo mňa očakávajú oni. A s čím všetkým sa môžete na klinike stretnúť? Ide o kliniku, kde nájdete špecialistu na ortopédiu, čiže sa pravidelne stretávate s ruptúrou skríženého kolenného väzu, zlomeninami končatín a panvy a inými ortopedickými problémami. Pán doktor tiež posudzuje röntgeny na zaradenie psíka do chovu. Na klinike pracuje aj pán veterinár, ktorý absolvoval štúdium v zahraničí a venuje sa riešeniu bolesti a akupunktúre, čo bol pre mňa veľký zážitok, pretože niečo také som v praxi ešte nevidela a vlastne som o tom počula prvýkrát až na webinári od Medipetu. Ďalej tu nájdete dve pani veterinárky zaoberajúce sa oftalmológiou. Môžete sa zúčastniť očných vyšetrení po úrazoch alebo posudzovania genetických očných väd. Taktiež si tu prídu na svoje aj tí, ktorých láka kardiológia, ktorou vás veľmi rada prevedie pani doktorka, aj so zaujímavým výkladom. Pre mňa sa najzaujímavejšou stala pani doktorka venujúca sa hľadavcom, pri ktorej som asistoval pri niekoľkých operáciách zubov králikov, morčiat a činčily, a tak isto pri enukleácii u morčťaťa po útoku psa. Musím ale povedať, že ma celý mesiac nesprevádzali len pekné chvíle, kde sme všetkým dokázali pomôcť, a žiaľ sme museli za dúhový most poslať niekoľko zvieratiek. Ale aj toto patrí k súčasť práce veterinárov. Počas návštevy som sa na klinike cítila veľmi príjemne a som vďačná ako ma do celého chodu zapájali. Od príjmu pacientov, cez rozhovory s klientami až po operácie. Ale aj bežné úkony ako vakcinácie, poope-

račná starostlivosť na hospici, práca s prístrojmi ako röntgen, či biomechanické a hematologické analyzátory na spracovanie krvi. Na každú moju zvedavú otázku mi hneď ochotne odpovedali a musím povedať, že ma prenasledoval pocit, že som (z môjho pohľadu) úplne dokonalo zapadla do tímu veterinárnych sestier tejto kliniky. Bežný deň vás, ako stážistov môže vyzerať rôzne, ale väčšina dní začínala bežnými vyšetreniami ako pooperačné kontroly, vakcinácie, kontrolné vyšetrenia krvi a moču. A následne začínali operačné hodiny. Obедná pauza a následne opäť operačné hodiny a preventívne vyšetrenia spolu s bežnými prípadmi. Podľa dohody by ste na klinike mali ostávať 8 hodín denne, ale pokiaľ chcete viac nikto vás k odchodu nútiť nebude. Tak isto ak potrebujete deň voľna všetko je len

o komunikácii. A keď si voľno vezmete, neváhajte si ho užiť naozaj naplno. Zlín ako mesto by sa dalo možno prirovnať k našej Prievidzi. Ide o mesto vystavané čisto kvôli priemyslu, ktorý žiaľ už nefunguje a preto sa v meste stretávate stále s pozostatkami týchto čias, s ktorými sa miešajú prvky modernej architektúry. Hlavne na budovách Univerzity Tomáša Baťu, ktorá bola vystavaná len v roku 2001. Rozhodne si cez voľný víkend skočte pozrieť Zoo Lešná, kde si pohladkáte raju, prejdete sa po pavilóne s opicami a korytnačkami. Rozhodne neobídte ani zámok, ktorý je súčasťou zoo je naozaj nádherný. Ďalej môžete navštíviť Živú vodu, Zámok Napájadla, priehradu alebo kúpeľne mestečko. Aj keď je doprava v

meste drahšia ako sme zvyknutí, je naozaj dobrá a dostanete sa veľmi rýchlo všade kam potrebujete. Verím, že ak pôjdete v mojich stopách, aj vy na konci tohto mesiaca budete pociťovať smútok, že to tak rýchlo ubehlo, a že sa už musíte vrátiť späť do reality školy a skúšok. Musím sa pochváliť, že dievčatá mi pripravili aj rozlúčku - spoločný „mekáč“, kvetinky a sladkú spomienku na tento krásny mesiac. Verím, že mi to dalo do môjho budúceho profesionálneho života naozaj veľa, a že sa mi tam ešte podarí vrátiť. A vy neváhajte ísť do podobného dobrodružstva tiež!

Ema Barienčíková

Ako som v predošlom článku spomínala, počas leta som sa zúčastnila stáže v Českej republike na klinike Medipet, kde som sa stretla s akupunktúrou zvierat, čo ma neskutočne zaujalo, nakoľko som sa s tým v praxi nikdy nestretla. Pri výbere článkov do nového čísla sme sa zhodli, že by pre čitateľov táto téma mohla byť tiež zaujímavá a tak sme oslovili MVDr. Lubomíra Sojku – veterinárneho lekára z kliniky Medipet, či by pre nás/vás nenapísal článok, kde nám o tejto téme povie viac. A keďže súhlasil prajeme vám príjemné čítanie.

VETERINÁRNÍ AKUPUNKTURA – NEUROFYZIOLOGIE A MECHANISMUS ÚČINKU

**MVDr. Lubomír Sojka, GPCert(WVA&CPM),
BMAS member**

Akupunktura stimuluje aferentní(dostředivá) nervová vlákna. Takto vyvolaný vzruch konkuruje ostatním signálům vstupujícím do dorsálního(horního) míšního rohu a spouští kaskádu pochodů v mozku, mezi které mimo jiné patří: deaktivace limbického systému, urychlení sestupných bolest inhibujících(blokujících) dráh, stimulace hypothalamu a uvolnění beta endorfinů z periaqueductální šedi(PAG).

Lokální/periferní efekt

Akupunkturní jehla je plná, atraumatická a je vpichována skrze kůži. Kam je pak dále zaváděna záleží na tom, čeho chce terapeut dosáhnout. Z pohledu tzv. západní perspektivy není nezbytné, aby se akupunkturista při aplikaci zaměřil pouze na předem dané místo v TČM speciálně pojmenované - tzv. akupunkturní bod. Přesto jsou tyto body dále používány. Máme však na mysli spíše jejich jedinečnou anatomickou strukturu. Tím se rozumí např. myofasciální spoušťa-

vé body (MTrPs) o kterých se zmíním později, dále šlachové úpony, okraje klobouního pouzdra, části svalů které nejvíce prominují, mezisvalová septa, vazy, citlivé oblasti fascií (povázek) a některé části okostice.

Cílem terapeuta ve smyslu léčby bolesti je vpíchnout jehlu co možná nejbližší zdroje bolesti, aniž by tímto úkonem celý stav ještě zhoršil. Vpíchem vytvořený stimul, který překonává práh bolesti, aktivuje aferentní (dostředivá) nervová vlákna. Navzdory svému pojmenování tato vlákna uvolňují většinu svých neurotransmiterů na periferních zakončeních. Řadíme sem látky jako: substance P (SP), kalcitonin gene-related peptid (CGRP), vazoaktivní intestinální peptid (VIP), nervový růstový faktor (NGF) a další, které jsou důležitými faktory pro hojení tkáně a které se uvolňují standardně jako odpověď na poškození či trauma.

Segmentální efekt

Aferentní nervová vlákna, která jsou při akupunktuře primárně stimulována, jsou A delta (v kůži), resp. typ II/III (ve svalech). Tyto neurony vedou tzv. rychlou bolest. Ta signalizuje a omezuje potenciální poškození tkáně rychlým vedením vzruchu do centrálního nervového systému, což má za následek odtažení zasažené části těla od zdroje hrozícího nebezpečí (obraný reflex). Tento přenos je zprostředkován aktivací enkefalinergních interneuronů v tzv. substantia gelatinosa dorzálního (horního) míšního rohu. Tyto buňky uvolňují enkefaliny a blokují postup tzv. pomalé bolesti vedené pomocí C-typu vláken (resp. typu IV ve svalech). Signál bolesti je dále veden do mozku, kde stimuluje uvolnění beta endorfinů z PAG s primárně humorálním mechanismem účinku a serotoninu s noradrenalinem z locus coeruleus. Tyto látky posilují descendentní (sestupnou) bolest inhibující dráhu. Takovýto komplexní efekt se nejvíce projeví v oblasti příslušného stimulovaného míšního segmentu, což je princip tzv. segmentální akupunktury. Snažíme se tedy v maximální možné míře zasáhnout oblast, která je z daného míšního segmentu inervována.

Heterosegmentální efekt

Stimul vzniklý při akupunktuře má samozřejmě i další efekty na centrální nervový systém. Jedním z hlavních účinků manuální akupunktury je deaktivace limbického systému. Tato struktura je hlavní oblastí mozku spojovanou s emoční stránkou a utrpením zvířete a zejména při chronické bolesti vykazuje zvýšenou aktivitu. Funkční MRI studie ukázaly, že akupunktura deaktivuje limbický systém a tím redukuje emocionální složku bolesti, tzn. snižuje utrpení pacienta. Tento aspekt by měl být důležitou částí hodnocení klinických výsledků léčby akupunkturou. Efekt usnadňující aktivaci sestupných inhibičních (tlumících) drah se projevuje po celé délce míchy, ale nejúčinnější je v segmentu, který je stimulován. Účinkem akupunktury také vzniká neurofyziologická odpověď těla generovaná přímo cíleným a řízeným očekáváním pacienta (tzv. placebo efekt).

Celkový efekt

Cirkulující endorfiny a ostatní neurotransmitery v mozkomíšním moku a krvi přispívají ke zlepšení nálady a mají celkově povzbuzující účinek na zvíře.

Myofasciální spouštěvé body

Důležitým cílem při akupunktuře je fenomén tzv. spouštěvých bodů (trigger points). Mají charakter jakoby „uzlíků“ ve svalech, což jsou v podstatě ischemické okrsky tkáně způsobené lokální nebo segmentální bolestí, lokálním traumatem, radikulopatií nebo přetížením/přepětím svalu. Myofasciální spouštěvé body jsou bolestivé a mohou přenést bolest na poměrně dlouhou vzdálenost od postiženého svalu. Tyto body nemají zánětlivý charakter a nemusí odpovídat na terapii nesteroidními protizánětlivými látkami. Naopak mohou být mnohem lépe ovlivnitelné fyzikální terapií, jako např. masáží, strečinkem či právě akupunkturou (tzv. suchou jehlou).

Dlouhodobá kontrola příznaků

Akupunktura může vyústit v kumulativní odpověď těla na symptomy jako jsou bolest a dysfunkce orgánu. Co se týče bolesti je tento efekt minimálně zčásti zprostředkován up-regulací mRNA kódující pre-pro-enkefalin, což vede k vět-

ší produkci prekurzorů endorfinů.

Z toho plyne, že tělesná reakce na bolest má za následek její větší potlačení. Vhodnou stimulací akupunkturních jehel (např. pomocí elektroakupunktury) můžeme daný léčebný efekt také udržovat a tím zlepšovat kvalitu života našich pacientů a výrazně zmenšovat dávkování používaných medikamentů.

V podstatě se snažíme akupunkturou oklamat mozek, aby si začal myslet že tělo bylo poškozeno, což spustí velmi účinné bolest tišící mechanismy, které jsou následně zacíleny do oblasti, kde je to nejvíce zapotřebí.

Ačkoliv byl tento efekt spolehlivě demonstrován, míra jeho účinnosti záleží na vrozené schopnosti

pacienta odpovídat na tuto techniku a na vlastním přístupu terapeuta.

Další info:

Web: www.petneedle.cz

Instagram: [petneedle](https://www.instagram.com/petneedle)

Na závěr len dodám, že za tento článok patrí pánovi doktorovi obrovské ĎAKUEJEME! Za to, že si vo svojom nabitom programe našiel čas na nás – zvedavých čitateľov a oboznámil nás tak so základmi tejto nie celkom bežnej liečebnej metódy. Ak vás článok zaujal natoľko, že by ste to chceli vidieť na vlastné oči, určite navštívte horeuvedené stránky.

„WELCOME TO HEL“ OR THE TOWN WHERE INJURED SEALS ARE SAVED

The Hel Peninsula is a unique place on the northern coast of Poland. It is 35 kilometers long, and at its end, you will find the significant town of Hel, after which the peninsula is named. However, in the town of Hel, you won't find any hell, but rather a town with a pleasant coastal atmosphere. The Baltic Sea, which washes the northern coast of Poland, is home to various wildlife, but the notable residents are seals. A young veterinarian, DVM Dominika Jonakowska, will tell us about what it's like to be a veterinarian at a seal rescue station.

pogenic impact is quite prominent in most wildlife populations – we are destroying their environment in many ways, so we should at least help them through treatment if needed, specially if human factor appears (like entanglement).

What does a typical workday in your profession look like?

It depends on the timing of the year. If there is a seal on a rehabilitation,

How long have you been working with seals, and what led you to this field?

I started working with seals, as a vet, almost 2 years ago, at the beginning of the March 2022. I've always wanted to work with wildlife and during University I attended many internship and volunteering programs with variety of species, including volunteering in Hel Marine Station of the University of Gdańsk, Poland, a year before I was lucky enough to offered me a job here. Just after getting my diploma and licensure to practise a profession, my real journey as a seal vet began and I totally fell in love with those animals.

there is always a lot of to do during a day. I start my day checking all the patients after the night, note if there's anything worrying. That's how I do a triage– I start with health check from those animals which are in the worst condition. We do a health check during the feeding-time, so 4 times per a day, starting at 8 a.m. The last feeding is about 8 p.m., but if there is a need, I check an animal even more often. It includes the temperature level, mucosas, healing process of the wounds etc., giving medications and then, the feeding time. When a seal

Could you provide us with an overview of the goals of seal rehabilitation?

The main goal of seal rehabilitation is to help stranded (abandoned, injured or sick) animals to get back into the wild. Anthro-

Capturing wild animals, especially injured seals, can be quite challenging. Could you describe the process of capturing an injured seal?

Hel Marine Station has a great team of qualified people who are trained to catch wild stranded seals. Every animal is slightly different, we also

appears at the center, first thing what we do is weighing, temperature check, auscultation, taking blood samples, searching wounds and other problems and giving medications if it is needed. I work with amazing team of seal rescuers, who give me reports of every seal which is under the rehabilitation. I rely on their knowledge and experience. Thanks to a work coordination and dividing responsibilities, we are able to do the job in the best way possible. It is all a group effort. Beyond seal rehabilitation, we also have a residential grey seal herd of 5 adult seals, which are a part of grey seal recovery program and help us in educational work. We perform a feeding with medical and behavioral training for them everyday.

How many seals do you currently have in the rehabilitation center?

As of today (the very beginning of November) there is just one seal under the rehabilitation in our center. It's a young female grey seal, quite debilitated, with severe bronchopneumonia and skin problems. The prognosis is guarded, she is in very bad condition. We have reports of seals seen on the polish shore almost every day, but, fortunately most of those animals are in a good condition and health status, and are just relaxing on the beach, without needed help.

work on diverse terrain and in different conditions, so the knowledge and experiences of the team are valuable. We catch stranded seals mostly from the beach and use a variety of tools (like special nets with weights). Sometimes, with bigger animals, we need a whole team to capture it – they are still very strong and aggressive. After that seals are transported to the rehabilitation center in special baskets or stretchers. It's never easy to catch a wild seal, we always have to take care of ourselves first – there is always a risk of being bitten by an animal or action failure because of the weather conditions. Marine Station works with a group of volunteers called the WWFBlue Patrol, who patrol the whole Polish shore. They receive calls about seal observations and, as it could be quite far away from Hel, sometimes they appear first at place, monitor the situation and gives us reports. If an animal needs help, Hel Marine Station coordinates the capturing process and volunteers helps us with transporting them to rehabilitation center. Apart from that, their main goal is to educate people in the field about marine life and their threats.

In cases where a seal is deemed unfit to survive in the wild after rehabilitation, what is the next course of action?

Every seal we rehabilitate is supposed to go back to the wild, so we do everything to help them

survive by their own. Seals are fighters, they can survive even without a flipper or an eye, we always give them a chance. If there are some severe problems like broken jaws or other not promising issues, when an animal wouldn't survive in the wild, I take the decision to euthanise an animal.

What are the primary reasons for seals ending up in a rehabilitation center?

Most of the seals that come to the facility are seal pups or younglings, which are still learning how to survive in the wild – newborns who lost contact with their mothers or those which just started living by their own and were struggling with hunting for food, weather or diseases. Mostly we take to the care emaciated, dehydrated and weakened ones, sometimes still in lanugo (baby coat which they lost after a few weeks after birth), but also with wounds (mostly bite wounds, sometimes severe ones with suspected antropogenic impact) and inflammation or systemic diseases symptoms.

What are the capacity and facilities like at the seal rehabilitation center?

We can house up to a dozen seals at the same time. There are a few enclosures for patients on the rehabilitation area – an inner hospital, functioning as a quarantine for newest patients and those in the worst condition, an outdoor hospital with individual smaller rooms with pool access, and the adapting pools where animals are being moved when they are no longer on the treatment. Seals need to gain weight and strength to be able to fend for itself on the wild, so muscle training and competing for food are really important issues in the rehabilitation process. During the stay, seals are combined into groups in bigger pools and when they are ready (they are healthy, gained appropriate weight and self-feed), they can be released back into the wild.

Seals primarily feed on fish, which can pose a risk of parasitic diseases. Do you encounter this issue in your work?

Yes, but not as often as you might think. Wild animals live in a symbiosis with a number of parasites without seen problem till the moment of a disease or other problem which impacts on the immune system. Not all young seals need to be dewormed at start but if so, it happens mostly when there is no health improvement during treatment – I always check if there is a problem with parasites, as we know it might slow the healing process. We mostly see nematodes or tapeworms infestations. It's a little different in older seals – they are sometimes severely parasitic, internally and externally, mostly secondary to other diseases. Sometimes the problem is too complex to be able to help an animal.

Regarding the number of injured seals, which time of the year is the most critical?

Most critical timing is during seal pupping season, which happens in the Baltic Sea area from late March to the end of April. In this time we receive calls about stranded seals almost every day. Young animals are the most prone to different threats and need help most often. Other difficult time of the year comes during fall when we receive a lot of calls about old animals in critical condition, which mostly we cannot help anymore. All we can do is to give them a chance to die in peace in the wild. In this part, the education is the most important.

The Baltic Sea is a home to several seal species. Which species do you most frequently come into contact with?

There are 3 species of seals in the Baltic Sea: grey seal (*Halichoerus grypus*), ringed seal (*Pusa hispida*) and harbour seal (*Phoca vitulina*). The baltic grey seal population is the biggest of all three, 42 thousand individuals counted, so mostly we come into contact with this species in rehabilitation and in the wild (to comparison, the baltic ringed seal population is estimated at about 14k, and harbour seal at 2k). There is one more species of marine mammal in the Baltic Sea, very special one – the harbour porpoise (*Phocena phocena*), the only species of cetaceans in this basin. Its baltic population is critically endangered.

The seal rehabilitation center offers volunteer opportunities. Could you summarize the basic information on how to become a volunteer?

We offer two different volunteering programmes – one during summer, where you will help with tourist management in sealarium and take part in the medical training of residential seals, and other, during seal pupping season till late March to the end of May. We also take part in the Erasmus+ program. If you want to become our volunteer you can visit our social media pages for more details (www.hel.ug.edu.pl and our Instagram and Facebook pages). We inform there about application dates and other important events. You can always email us for more informations.

How can we support your work in seal rescue and rehabilitation?

You can support Seal Rescue Center by donations via platform:

ratujemyzwierzaki.pl/fokarium. But You can also help us by sharing the knowledge about seals and marine ecosystem among family and friends. You can choose to be more aware about your daily choices like waste segregation, using reusable and eco products. It all impacts on the marine life, including seals who live in the Baltic Sea. They rely on the clean water. You can also be a smart tourist – when you visit marine coastlines in a variety of places in the world, you can do everything to not impact on the wild nature and their inhabitants. If you will be lucky enough to see a seal on the beach, remember to not disturb an animal – seals rest on the beach after hunting and during mating-pupping season or when they are sick. Wild animals are scared of people so you can easily stress them by approaching too close. A photo is not worth a seals life. If you visit polish shore and you see a seal, call Hel Marine Station (+48 601 889 940) or The Blue Patrol (+48 795 536 009) or email us on hel@ug.edu.pl. We collect all the data about marine mammals in our area.

What is the most interesting experience you've had as a veterinarian in a seal rehabilitation center?

I think there are so many amazing things that come with this kind of work that I simply cannot find one in particular. But I think the best experience for a vet or anyone who works with wildlife, is witnessing the moment of releasing an animal back into the wild. When you see a healthy animal that have the second chance to live and realise it is also partly thanks to you, you really want to expand your knowledge and gain more experience to be even better in this job.

Gabriela Sloviaková

Photos from Hel Marine Station Archives

CESTOVATEĽSKÝ DENNÍK

Všetci to poznáme, skúškové mi dáva zabrať a mám pocit, že to nikdy neskončí. Po poslednej skúške sa mi uľaví, ale niečo tomu chýba. Čo tak výlet do hôr?

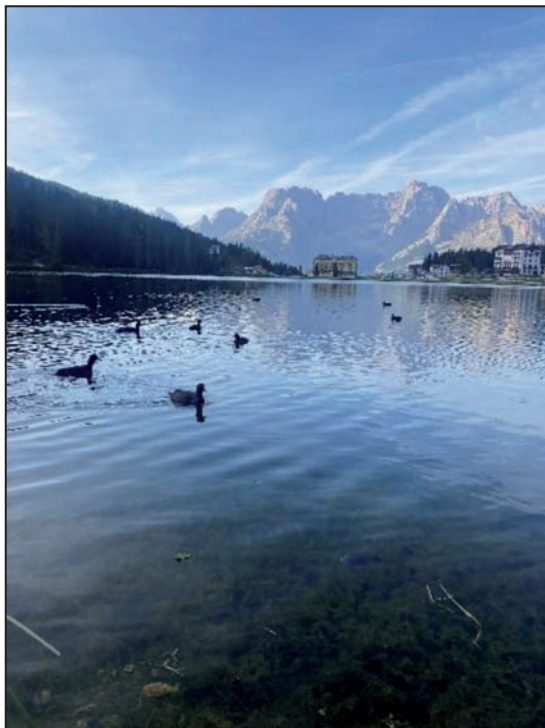
Mentálny oddych je dôležitý a bohužiaľ mnoho študentov to prehliada. Aj študentom sa darí cestovať a oddychnúť si od svojho odboru. Či už si skúsený cestovateľ alebo začiatočník, táto cesta je vhodná pre každého. Či ťa bavia hory, more alebo si gaučový typ, skús to aspoň po silno napätom skúškovom. Balíme batohy a ide sa na to! Ako študentka našej univerzity Vám prinášam malý tip na výlet- Dolomity v Taliansku.

Čo sa týka Dolomitov, je mnoho možností ako ich precestujete. Môžete stanovať v kempoch (v Taliansku je voľné stanovanie zakázané), spať v hoteloch či Airbnb. My sme sa vybrali cestou prenajatia mini karavanu a o ubytovanie bolo postarané.

Karavan má mnoho výhod, ale samozrejme aj nevýhod. Výhodou je určite kuchynka, kde si môžete navariť kedykoľvek a kdekoľvek (študent vie takto dobre ušetriť na strave) avšak nezabudnite ochutnať aj tradičnú taliansku kuchyňu. Takisto možnosť prespať na krásnych panorámach za zlomok ceny hotelov a samozrejme dobrodružstvo. Veľká nevýhoda je tankovanie a trochu vyššia spotreba ako pri aute bez karavanu.

Karavan máme zapojený, môžeme sa vydať na cestu.

Začíname na strednom Slovensku a prvý deň je hneď náročný dĺžkou trasy. Prvý cieľ-Misurina lake- trvá nám to približne 9 hodín cesty autom. Odporúčam vyraziť skoro ráno a poobede byť v Taliansku. My sme sa samozrejme nemohli obísť bez problémov a do Misuriny sme prišli o jedenástej večer. Spánok vyhral 1:0 a karavan sme museli odparkovať na neplánovanom mieste (nikdy nič nejde podľa plánov tak ako aj na škole). Spali sme blízko cesty a popravde netušili sme do akého rána sa zobudíme. Ranný lúč nás prinútil otvoriť karavan a nám zostal len krásny výhľad na hory, pod ktorými sa pásli divé kone. Pre budúceho veterinára nepoznám krajšie zobudenie. Rýchle raňajky a ide sa do hôr. Začalo to prechádz-

kou okolo jazera Misurina, ďalej sme sa vydali na Trecime. Ak chcete toho veľa stihnúť odporúčam prenájom bicyklov alebo autobusovú dopravu. Po horách sme sa vydali aj do mesta a to konkrétne do Cortinad'Ampezzo. Je to bývalé olympijské mesto s krásnym námestím a skvelým jedlom.

Cesta nám pokračovala a my sme sa uchýlili do Olympia kempu. Ostali sme v meste s menším nedorozumením na pumpe. V Taliansku miestne pumpy fungujú totižto čisto bez obsluhy, odporúčam nedávať väčšiu hotovosť ako plánujete tankovať. Automat peniaze nevydáva.

(Pri stanovaní a poprípade cestovaní mini karavanom odporúčam miestne kempy. Sú cenovo dostupné, máte príjemné prostredie, sprchy, elektrinu na nabíjanie aj rôzne reštaurácie či bazény.)

Pokračovali sme cez horský prechod Passo di Giau. Ide o horský priesmyk, ktorý je známy svojou úchvatnou scenériou s dramatickými skalnými útvarmi, zelenými lúkami a poľnými kvetmi. Cez prechod sme prešli až k Cingue Torri. Cinque Torri sa skladá z piatich strmých veží, ktoré pôvodne tvorili jeden veľký balvan.

Toto miesto ocení veľa lezcov a nadšencov tejto „samovraždy“. Teda koničku. Tu sa nám počasie pokazilo a celý deň bol upršaný s usadenou hmlou na vrcholoch hôr. Človek cestuje 9 hodín na hory, ktoré ani neuvidí. Samozrejme so všetkou srandou aj hmla a upršané počasie má niečo do seba. (Nevýhodou cestovania v septembri je počasie, ktoré už nemusí byť také teplé.) Ale pri zvoľení vhodného oblečenia nám to samozrejme nevádi a vynahradí nám to nedostatok ľudí v celých Dolomitoch. V tejto oblasti sme strávili pomerne dlhú časť dňa, neskoro sme sa zbadali a nepodarilo sa nám nájsť žiaden kemp. Ostala nám posledná možnosť - nájsť miesto v lese, čo býva v Taliansku pokutované. Na tomto výlete sme ale mali šťastie (kempy odporúčam hľadať vopred a v sezóne si ich aj rezervovať).

Ďalšie skvelé miesto, ktoré stojí za navštívenie je vrch Seceda.

V okamihu, keď skutočne stojíte na vrchole Secedy a ste svedkami jej ikonického hrebeňa - ktorý miestni nazývajú „La Forcella Pana“ - je okamih, keď si uvedomíte, prečo sú Dolomity dôležitou súčasťou svetového dedičstva UNESCO a prečo sú obľúbenou destináciou turistov.

Pár typov na záver:

- Navštívenie Dolomitov mimo sezóny
- Cestu poriadne naplánovať, rezervovať kempy (mimoriadnym situáciám sa aj tak nikdy nevyhnete)
- Kvalitné oblečenie do každého počasia
- Finančná rezerva
- Zmieriť sa s tým, že nestihniete uvidieť všetko, čo si naplánujete

Po takomto kvalitnom mentálnom oddychu sa môžeme vrátiť domov a s vyčistenou myslou pomaly začať nový semester, v ktorom dúfam že sa nám bude všetkým dať a bude prebiehať úspešne.

Tatiana Zemenčíková

Určite netreba vynechať ani Alpe di Siusi.

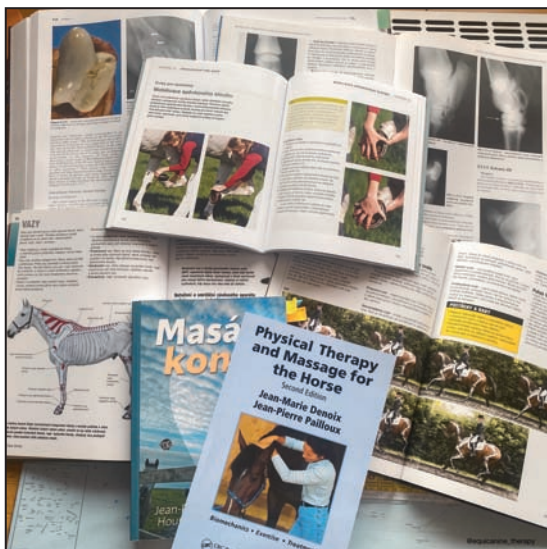
Je to najväčšia vysokohorská lúka v Európe s rozlohou až 52 km². Cesta na Alpe di Siusi sa otvára a zatvára každý deň. Pokiaľ sa tam chystáte ísť autom, **pripravte sa na to, že cesta bude zatvorená od 9:00 do 17:00**. To znamená, že tam budete musieť prísť ráno pred 9:00, alebo až po 17:00. Avšak dá sa tam dostať aj lanovkou z mesta Ortisei.

Tieto miesta sme stihli prejsť približne za 5 dní a stihli sme toho vidieť veľa.

ROZŠÍRENÉ MOŽNOSTI MIMOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA, ALEBO „POSUŇME VETERINU NA VYŠŠÍ LEVEL“

Mimoškolské vzdelávanie sa v súčasnosti stáva stále viac a viac dôležitou súčasťou prípravy budúcich veterinárov. Študenti majú možnosť prísť nato, akej špecializácii by sa chceli v budúcnosti venovať, a taktiež nadobudnúť širokú paletu vedomostí a zručností, ktoré nie vždy môžu získať v rámci tradičného univerzitného vzdelávania. Kongresy a semináre sú skvelou príležitosťou na nadviazanie kontaktov s odborníkmi v danej problematike.

Ale je to naozaj potrebné? Nestačí začať až po škole?

Áno pravdaže, nikdy nieje neskoro, a taktiež nie každý vie už na škole, akým smerom chce, aby sa uberala jeho budúca kariéra. Takisto nie každý má financie, ktoré môže "len tak" použiť na víkendové sedenie v prednáškarni a nie každému sa aj chce. Za mňa osobne sú kongresy, semináre, workshopy a aktivity tomu podobné veľmi plusové, a to dokonca aj pre učenie sa v škole samotnej.

Ceny pre študentov bývajú niekoľkonásobne nižšie a to by mal využiť každý, kto ešte na škole študuje.

V dnešnej dobe zaznamenávame veľkú konkurenciu vo veterinárnej praxi, či už v zahraničí, ale aj na samotnom Slovensku.

Majitelia majú veľké očakávania od svojho veterinára a ukazuje sa, že len vyštudovať školu už "nestačí". Pomaly, ale isto sa veterinári, či

už „malo-“ alebo „veľko-zvieratníci“ začali veľmi úzko špecializovať a zmiešaná prax sa už skoro vôbec nepraktizuje. Mimoškolské vzdelávanie bude (alebo už aj je) "must have" každého študenta a absolventa školy.

Ale kde a ako začať?

Najprv sa treba samozrejme rozhodnúť, v akom smere by sa chcel budúci veterinár vzdelávať. Niektoré kongresy (ako napríklad JASNÁ, ktorá sa koná každoročne) sa zaoberajú všetkými druhmi zvierat a každý si príde na svoje.

Väčšina je už ale veľmi úzko špecializovaná na konkrétny druh alebo presné odvetvie medicíny. Zahraničné vysoké školy na svojich stránkach väčšinou uverejňujú plánované prednášky a kongresy. Samotní veterinári organizujú svoje vlastné prednášky a workshopy pre študentov a taktiež svojich kolegov. Väčšina z nich o tom informuje na svojich sociálnych sieťach, kde môžeme nájsť informácie aj o ďalších seminároch a vzdelávaníach dokonca už aj pre samotných majiteľov zvierat.

Zahraničný kongres, ktorý som tento rok navštívila ja 4th ECVSMR Scientific Meeting – Maisons-Alfonz, Francúzsko

Opäť ďalší veľmi zaujímavý kongres, ktorý sa zaoberal športovou medicínou koní a psov. Každému študentovi, ale aj veterinárovi odporúčam navštíviť zahraničie a vidieť na vlastné oči, ako sa veterinárna medicína posúva míľovými krokmi dopredu. Rehabilitácie a fyzioterapie pre športové a rekreačné zvieratá už nie sú také sci-fi ako donedávna.

Pre nie veľkých milovníkov cestovania je určite skvelá voľba odborná literatúra. Hoci zatvoriť

skriptá a hneď otvoriť ďalšiu knihu plnú textu bez medzier a obrázkov nie je úplne najzábavnejšie. Ale povedzme si úprimne, aj takýto typ prokrasťinácie pri učení je vlastne príjemný. Netreba však zabúdať, že školu a vzdelávanie si treba užívať, nie nad tým a budúcnosťou stresovať!

Stella Grosová

FALCONRY HOSPITAL OF ABU DHABI: A VETERINARY STUDENT'S INTERNSHIP JOURNEY

Introduction

Stepping into Abu Dhabi hospital is like entering a realm where tradition and modern medicine merge seamlessly. As a veterinary student practicing falconry at the school, this opportunity to learn avian medicine from where falconry is a strong tradition was a unique experience. This article offers an inside look at my enriching experience, where I combined my passion for bird care with the centuries-old history of falconry, immersing myself in the captivating culture of the United Arab Emirates.

The Hospital: A Hub of Excellence

The Falconry Hospital, with its state-of-the-art facilities and a team of dedicated doctors, is a hub of excellence in avian healthcare. As a veterinary student, I was awestruck by the hospi-

tal's commitment to the well-being of falcons. From advanced diagnostic equipment to innovative rehabilitation techniques, the hospital demonstrated the perfect blend of tradition and cutting-edge veterinary practices.

Learning from the Experts

My internship provided me with a remarkable opportunity to learn from seasoned falconers and avian veterinarians who possessed a profound understanding of these birds. The expertise they shared, from diagnosing avian illnesses to performing surgical procedures, was important to my future work and passion for avian medicine.

For one month I was able to practice and improve my technical skills on certain procedures like blood sampling, crop and cloacal sampling,

bandaging, taking X-rays but also some surgical skills like endoscopy. Regardless to the practical skills, this internship allowed me to improve my theoretical knowledge. By submitting and presenting to the doctors each weeks some assignments about veterinary medicine, I took the opportunity to do a lot of research on my own about the cases thanks to the access they provided me to the library and archives of the hospital.

The hospital's mission is not only to provide top-notch medical care for falconry birds but also to ensure the rehabilitation of wild birds. I witnessed the dedication required for the bird's recovery, which included physical therapy and flight conditioning to prepare them for release.

A typical day as veterinary student

As a veterinary student in internship at the Hospital your day will start at 8am, in the morning you will be able to help the technicians to give the medicine and provide care of the hospitalized birds. Sometimes you can also join them for feeding the birds in the molting aviaries. During the rest of the day, it will depend on the patients coming, but you will be always busy and have

something to do. Personally, I did my internship at the beginning of the hunting season so most of cases were bird checkup before the season.

What is a full checkup?

The bird will arrive in the examination room and will receive a number and a medical record, then the falcon will be weighted, and external examination will start before putting the bird under anesthesia. The vet will check the general condition of the bird, how this one behave, how does his feathers look like, the body condition and hydration. During checkups it's the owner's decision regarding to what he wants to check but usually owners want all examinations to be done to exclude every possible pathology on their falcon. After putting the falcon under anesthesia, full body Xray is taken, and then the falcon is going to the surgery room for endoscopy to check all the internal organs. Endoscopy is an amazing tool in avian medicine to have an overlook of what is going on inside the coelomic cavity that contain the organs. Therefore, it is essential to find some lesions, parasites, fungal diseases and determine the sex of the bird. Still sleeping the bird will be back to the examina-

tion room for the samples. Samples from the crop and cloaca will be done for bacteria culture and parasites but also PCR for viral diseases like Influenza virus. Blood will be taken for hematology and biochemistry, and the mouth, ear and eyes will be examined carefully. The falcon can also be administered some fluid by advice of the veterinarian and combined vaccine is given against poxvirus and new castle disease. After all examinations it is time to wake up and all information will be registered in his medical records. Regarding to the results the veterinarian can choose to prescribe some medicines or keep the bird to provide further care in case of severe illness (aspergillosis for example). As a student in internship there you become independent on all these tasks, apart from endoscopy. When I was there, we had approximately 50 to 70 birds coming for full checkup every day, so you get plenty opportunity to practice. During some afternoon it's time for practical where you get to learn imping technique, practice beak trimming, practice surgery and blood sampling...At 4pm your busy day is finish, then it's time for you to prepare the

erations, is intertwined with the modern world of veterinary medicine. The fusion of modern medicine with ancient falconry techniques exemplified the importance of preserving heritage while embracing progress. I not only gained veterinary knowledge but also learned the cultural significance of these birds of prey in Emirati society.

Conclusion

My internship at the Falconry Hospital of Abu Dhabi was an unforgettable journey of discovery. It reinforced my love for avian medicine. I recommend anyone interested in both falconry and avian medicine to go there, I'm extremely grateful I could get the chance to experience it. I want to thank particularly the doctors and technicians there that helped me improved my skills during this month. But also, a special acknowledgement for the Dr. Lucie Krupásová that also went there before and shared her experience with me, she reassured me in my desire to go live this experience that I will for sure not forget.

Axelle Thirion, 6th year student

assignments that will be presented at the end of the internship, or enjoying your time by travelling to the city if it's not too warm outside.

A Unique Fusion of Traditions

Falconry holds a special place in the cultural heritage of the UAE, where it is not only a sport but a way of life. My internship at the Falconry Hospital of Abu Dhabi allowed me to appreciate how this tradition, passed down through gen-

NIEKEDY STAČÍ LEN 20 MINÚT

Ďalší deň.

A ja opäť sedím v tej istej lavici.

Už ďalší týždeň.

Odpisujem z tabule,

no dobre, sú to skôr machule.

Sledujem.

Počúvam.

Snažím sa.

Spísať to.

Do vety.

Mojej básne.

Keď sme už pri tom básnení,
poviem vám jeden príbeh nesmelý.

Včera sa to udialo.

20 minútovú prestávku,

som sama presedela na chodbe.

Sama ako sama.

Tisíc ľudí okolo mňa prešlo,

nevšimli by si ma,

ani keby im do hlavy niečo treslo.

Ani jeden mi nevenoval to,

čo som naozaj potrebovala.

Rozhovor.

Rozhovor o všetkom a o ničom.

A vedľa človek s pocitom,

že aj on je tu úplne sám.

Prisadne si a usmieva sa

nad vlastnými predstavami.

Sedí pri mne a ja rozmýšľam,

ako poďakovať Bohu za to, čo všetko mám.

A že tu teraz nesedím sama.

Otočil sa,

vzdychol

a prisunul sa ku mne.

Usmeje sa,

podá ruku.

Ja som Jakub

a ty si kto?

Kto som?

A prečo je to tak?

Som smutná

a pripadám si ako Jozef Mak.

Uniká pocit, myšlienka,

túžba nejedna.

A jediné, čo chcem

je skočiť vpred.

Tak ako Anna zistím neskoro,

keď nebude už cesty späť,

že sa sebecky vzdať všetkého

a všetkých nie je odpoveď.

Tak pozbieram zvyšky síl

a postavím sa hanbe.

Len vtedy konečne zvíťazí vo mne potucha,
ako je na tomto svete krásne.

Keď jediné, čo potom všetkom zostalo,

sú básne.

Jakub.

Jakub.

Jakub.

Počúva vážnu hudbu

s veselou tvárou.

Smejeme sa z okoloidúcich,

akí sú dospelí.

A vlastne,

kedy sme dospelí?

A prečo v sebe cítim decko?

Zle sa to priznáva,

no tebe

priznám VŠETKO.

A teraz drahý Kubo,

píšem tebe báseň,

lebo vieš, že vyplniť chcem tebou prázdno.

Len či chceš.

Preto počkám na 20 minútovú prestávku.

Na lavičke budem sedieť, kým si prisadneš.

Keď to urobíš,

dám ti toto prečítať.

Vanesa Jurkyová

UVÍTACÍ PIKNIK 2023

Ako aj po minulé roky, tak aj tento rok naši šikovní študenti zorganizovali „Uvítací piknik“ pre študentov prvých ročníkov. Je tradíciou, že do tejto akcie sa zapájajú všetky kluby a pripravujú pre každého z nás samé dobroty. Ani tento rok nechýbali langoše, guláš, ale aj sladké palacinky a výborné koláčiky. Veľkou atrakciou pre mnohých boli drinky miešané v skúmavkách, ale samozrejme nezabudli sme ani na tradičné pívko, ktoré sa neskôr stalo stredobodom pozornosti v rámci súťaže. Študenti vytvorili až 11 tímov a za svoju šikovnosť boli odmenení aj vecnými cenami ako napríklad knihy, hrnčeky a tričká, ktoré boli určite veľkým lákadlom.

Predčasnú párty rozrúdil DJ, ktorá sa v nesko-

rých hodinách presunula do blízkeho Nord klubu, kde mali prváci možnosť spoznať aj túto maľbnú časť Košíc vhodnú najmä pre nás študentov, odkiaľ si vždy odnášame nové priateľstvá a nezabudnuteľné zážitky.

Najväčšia vďaka patrí vedeniu univerzity, keďže nám umožnili túto akciu zorganizovať v areáli našej školy. Nesmieme zabudnúť aj na vedúcich a členov našich klubov, bez ktorých by sme si v podstate nemali na čom pomaškrtiť a ani štrngnúť.

Pevne verím, že budúci rok sa stretne na pikniku opäť a ešte vo väčšom počte.

Petra Kubušová

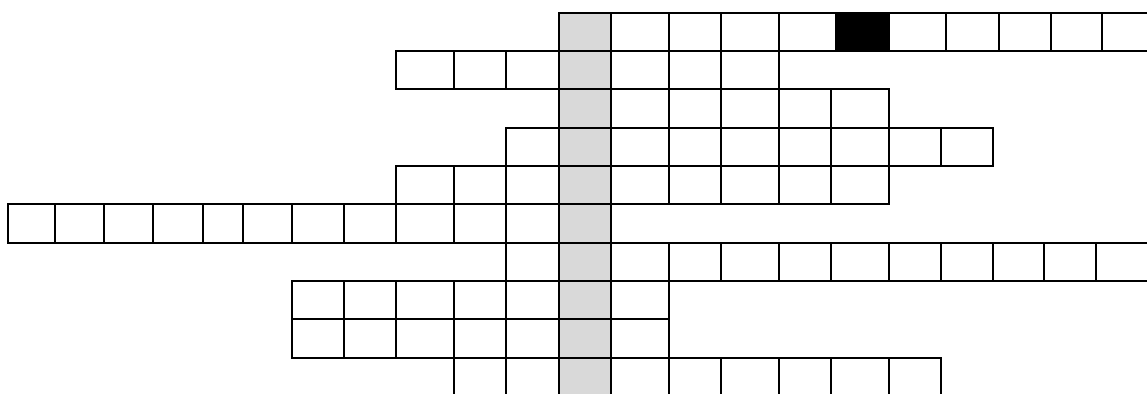

TAJNIČKA

Ako sa volá ochorenie, ktoré u ľudí môže vyvolať vývinové štádium plerocerkoid parazita *Spirometra erinacei* europei?

1. Aký je latinský názov sovy obyčajnej?
2. Metóda, ktorá sa používa na odber tkaniva na histologické vyšetrenie je?
3. Dutina vyplnená hnisom sa nazýva?
4. Znížená frekvencia dychu je?
5. Aké línie sa vytvárajú v kaudálnej časti krčku femuru následkom artrotických zmien?
6. Ako sa nazýva proces, ktorý usmrčuje všetky života schopné MO a inaktivuje vírusy?
7. Vzduch v hrudnej dutine sa nazýva?
8. Skupina symptómov vytvára?
9. Proces tvorby a vylučovania moču je?
10. Čo oddeľuje hrudnú a brušnú dutinu?

Petra Kubušová

**Páči sa ti náš časopis?
Si kreatívny a baví ťa písať?
Tak potom hľadáme práve teba!**

V prípade záujmu nás neváhaj kontaktovať
prostredníctvom našich sociálnych sietí.

IG: @ardo.uvlf
FB: ARDO – Študentský časopis UVLF
e-mail: ardouvlf@gmail.com

